

Екологічний туризм – це природоорієнтований сталий туризм. Обидві його характеристики визначаються об'єктивними причинами: природна орієнтація – особливостями туристського попиту, а сталість – економічною вигодою підтримки якості навколишнього середовища [2].

Для забезпечення сталого розвитку території як екосистеми необхідно враховувати взаємозв'язок економічної, соціальної, екологічної компонент її розвитку в симбіозі зі всією накопиченою енергією природного середовища (поновлюваною і непоновлюваною). При цьому важливо виділяти якісну (корисну) її частину, тобто, ту енергію, яка примножує сукупну енергію середовища, і, відповідно, збільшує продуктивну енергію ресурсного потенціалу території.

Література

1. One planet sustainable tourism programme annual reports. URL: <https://www.unwto.org/sustainable-development/reports-oneplanet-stp>
2. Екологічний туризм як чинник сталого розвитку природно-заповідних територій. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/vorobjova3.htm

ЕТИЧНІСТЬ ІНВЕСТИВАННЯ, ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ФІНАНСОВОЇ КОМПАНІЇ

В.В. Бень, студентка 4 курсу факультету Економіки та управління

І.А. Нечаєва, к.е.н., доцент кафедри Менеджменту

Національний університет «Запорізька політехніка»

Проблема етичності на фондовому ринку - одна з найбільш гострих і актуальних на сьогоднішній день. Деякі фінансові компанії ставлять на меті отримання прибутку в короткостроковому періоді без дотримання етичних норм. Така поведінка негативно впливає не лише на репутацію та довіру до цих компаній, але й на фондовий ринок у цілому. А його розвиток в країні стимулює інвестиційну діяльність, що має вплив на зростання національної економіки. Отже, для забезпечення стійкої діяльності фондового ринку та підвищення конкурентоспроможності кожної окремої фінансової компанії необхідно гарантувати довіру.

За визначенням Р.А. Фатхутдінова, конкурентна перевага – це ексклюзивна цінність, що дає перевагу над конкурентами [1, с. 143]. Тобто конкурентні переваги становлять набір відмінностей, які роблять компанію перспективніше за інших та привабливішою для клієнта. На формування конкурентних переваг впливають зовнішні та внутрішні фактори. Перші мають опосередкований вплив та не залежать від діяльності компанії. До них відносять такі фактори, як: економічні, екологічні, соціальні, демографічні, правові. Внутрішні фактори є прямими. Серед них можна виділити наступні:

фінансові, інформаційні, кадрові ресурси; рівень обслуговування та менеджменту. Слід зазначити, що важливим внутрішнім фактором, що забезпечує стійку конкурентну перевагу є етичність поведінки компанії.

Наразі дедалі більшого розповсюдження набуває етичне (соціально відповідальне) інвестування, цілями якого є не тільки отримання прибутку інвестором, але й створення позитивних соціальних змін, зниження негативного впливу на навколишнє середовище (наприклад, розробка енергозберігаючих технологій, водоочисних споруд, переробка відходів тощо), відповідність етичним нормам.

У 60-і роки ХХ століття Інститут CFA розробив Кодекс етики і Стандарти професійної поведінки фахівців з інвестицій в усьому світі незалежно від займаної посади, культурних особливостей або застосованих нормативно-законодавчих вимог. Ці документи визначають принципи роботи фахівців з інвестицій за рахунок впровадження соціально значущих найвищих стандартів етики, професійної підготовки і кваліфікації. Високі етичні стандарти мають найважливіше значення для збереження довіри суспільства до фінансових ринків і професії фахівця з інвестицій.

Етичність поведінки на фондовому ринку її учасників ґрунтується на наступних принципах:

- дотримання всіх чинних законів, правил і норм;
- незалежність і об'єктивність;
- заборона навмисного спотворення фактів і неправомірної поведінки;
- використання тільки матеріальної оприлюдненої інформації;
- заборона маніпулювання ринком;
- сумлінне виконання обов'язків перед клієнтами, виходячи виключно з їх інтересів;
- розкриття необхідної об'єктивної інформації в повному форматі для надання клієнтам з метою здійснення інвестиційної діяльності;
- повідомлення про конфлікти інтересів.

Досягнення сталого розвитку фінансової компанії представляється можливим не тільки в силу досягнення економічного результату, але і завдяки етичності поведінки, яка втілена в довірі, чесності, компетентності та піклуванні про клієнта.

Головне завдання етичності інвестування полягає в досягненні отримання прибутку дозволеними і правомірними методами, що не суперечать професійним, моральним нормам і вимогам, а також відповідають функціонуючим законам і нормативно-правовим актам. Етичність передбачає вчинення дій, які несуть користь суспільству, існуючим та потенційним клієнтам при дотриманні принципів чесності, добропорядності та неупередженості. Але вона не завжди відповідає економічним інтересам компанії. Результат соціально-етичної діяльності дуже важко відчутти відразу, так як він накопичується роками і винагороджується лише в довгостроковій перспективі.

Дотримання етичних стандартів компанією є фундаментом, на якому формується її ділова репутація. Практичну цінність позитивної репутації та її наслідки важко переоцінити: це довіра клієнтів, їхня впевненість у компанії, ріст авторитету та визнання в професійному співтоваристві, а також інвестиційна привабливість.

Позитивна ділова репутація для компанії дуже вигідна. Це найцінніший актив, що надає стабільну конкурентну перевагу.

Таким чином, основними принципами етичності інвестування є законність, незалежність, об'єктивність, доброспорядність, компетентність, старанність та пріоритет інтересів клієнта. Етичність інвестування є важливим фактором конкурентної переваги фінансової компанії, який створює найкращі можливості для подолання впливу конкуренції, залучення клієнтів, підвищення інвестиційної привабливості.

Література

1. Фатхутдінов Р.А. Стратегічна конкурентоспроможність., М.: Економіка, 2005 - 503 с.
2. Кодекс етики та стандарти професійної поведінки CFA Institute. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://astonfs.com/ru/about-us/kodeks-etiki/>

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Т.В. Белошапка, аспірантка¹, спеціальність Публічне управління та адміністрування, головний спеціаліст²,

О.В. Голинська, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економічної та фінансової політики ОРІДУ НАДУ при Президентові України

¹*Кафедра економічної та фінансової політики ОРІДУ НАДУ при Президентові України,*

²*Державне агентство рибного господарства України,*

Незадовільний стан навколишнього природного середовища в Україні, а також усі ризики, загрози та небезпеки, які несуть погіршення стану довкілля, сьогодні є найактуальнішими питаннями публічного управління держави. Збереження довкілля та пошук ефективної природоохоронної політики є найгострішою проблемою людства.

Мета публічного управління природокористуванням полягає в реалізації положень природоохоронного законодавства, в налагодженні контролю за дотриманням вимог екологічної безпеки, забезпечення проведення ефективних